

Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Eerste Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 22
2513 AA DEN HAAG

**Directoraat-generaal Klimaat
en Energie**

Directie Klimaat

Bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres

Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr

00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)

F 070 378 6100 (algemeen)

www.rijksoverheid.nl/ezk

Datum 25 november 2019
Betreft Aanbieding INEK, Langetermijnstrategie en Klimaatplan

Ons kenmerk

DGKE-K / 19278196

Bijlage(n)

3

Geachte Voorzitter,

Hierbij ontvangt u het Integrale Nationale Energie- en Klimaatplan (INEK) inclusief bijlagen, de Langetermijnstrategie en het concept-Klimaatplan. Tevens ontvangt u, als bijlagen bij het concept-Klimaatplan, de beschouwing van de Raad van State over het concept-Klimaatplan, het daarop volgende nader rapport en de wetgevingskalender klimaatbeleid.

Het klimaatbeleid voor de komende 10 jaar en verder

Op 28 juni jl. heb ik het voorstel voor het Klimaatakkoord aangeboden aan uw Kamer (Kamerstuk 32813-H). Hiermee zijn de hoofdlijnen van het nationale klimaatbeleid voor de aankomende jaren bepaald. Dit beleid is nu ook vastgelegd in het concept-Klimaatplan en het Integraal Nationaal Energie- en Klimaatplan (INEK), welke beiden zien op het beleid in de periode 2021-2030. De Langetermijnstrategie geeft in aanvulling op deze twee plannen een beknopt overzicht voor de periode daarna.

Integraal Nationaal Energie- en Klimaatplan (INEK)

Het INEK volgt, net als de Langetermijnstrategie, uit de Europese Verordening inzake de governance van de energie-unie en de klimaatactie, en is een strategisch planningsinstrument. Het INEK gaat onder meer in op nationale doelstellingen en concrete beleidsmaatregelen op gebied van energie en klimaat. Het totaalbeeld uit de INEK's van alle lidstaten moet invulling geven aan de ambities van de vijf dimensies van de Energie-Unie en de Europese 2030-doelen.

In de definitieve versie van het INEK zijn de aanbevelingen van de Europese Commissie naar aanleiding van de conceptversie verwerkt. Eveneens is deze versie van het INEK geactualiseerd (i) door afspraken uit het Klimaatakkoord toe voegen en (ii) op basis van cijfers uit de KEV2019.

Het INEK bevat geen nieuw beleid ten opzichte van het Klimaatakkoord. Het definitieve INEK moet voor 31 december 2019 worden ingediend bij de Commissie. Vanaf maart 2023 en elke 2 jaar daarna moeten lidstaten rapporteren over de voortgang in de implementatie van de INEK's.

Langetermijnstrategie

De Langetermijnstrategie geeft een beknopt overzicht van het huidige beleid dat zich vooral richt op de lange termijn en agendeert, ook Europees, de belangrijkste vraagstukken die nadere invulling vragen voor de verdere transitie. Net als het INEK moet de Langetermijnstrategie voor 31 december 2019 worden ingediend bij de Europese Commissie.

Concept-Klimaatplan

Het Klimaatplan volgt uit de Klimaatwet zoals deze op 28 mei 2019 door uw Kamer is aangenomen, en is het instrument waarmee het klimaatbeleid wordt vastgelegd. Alvorens het eerste Klimaatplan aan uw Kamer aan te bieden is het, conform de Klimaatwet, aan de afdeling Advisering van de Raad van State voorgelegd. Het stemt positief dat de Afdeling in zijn beschouwing over het concept-Klimaatplan constateert dat dit eerste concept-Klimaatplan getuigt van stevig klimaatbeleid dat naar verwachting tot een forse reductie van broeikasgassen leidt. Tegelijkertijd signaleert de Afdeling nog verschillende aandachtspunten op de terreinen van doelrealisatie, economische afwegingen, wetgeving en bestuur en uitvoering. Deze zijn in de beschouwing en het bijgevoegde nader rapport verder uitgediept.

Naar aanleiding van de beschouwing op het concept-Klimaatplan is het concept-Klimaatplan op de volgende punten aangepast:

- De voortgangsmonitor beziet jaarlijks de voortgang van het beleid. Hiertoe wordt de feitelijke voortgang over het afgelopen jaar afgezet tegen de planning in sectoren van de concrete stappen in de uitvoering en daarbij horende tijdpaden (zoals die volgen uit het Klimaatakkoord). Beide Kamers der Staten-Generaal worden hierover jaarlijks geïnformeerd bij de Klimaatnota. Het kabinet merkt hierbij op dat er geen aanvullende tussendoelen en subdoelen worden geformuleerd, die het centrale uitgangspunt in de Klimaatwet – sturen op CO₂ – in de weg staan.
- Over de stand van zaken van de totstandkoming van de relevante wetgeving wordt jaarlijks in de Klimaatnota gerapporteerd. De Ministeriële Commissie Klimaat en Energie (MCKE) ziet op voortgang en samenhang van het Klimaatbeleid en de daaruit voortvloeiende wetgeving.
- In reactie op de kanttekeningen die de Afdeling plaatst bij de kosten zijn de kostenbegrippen nog nader toegelicht en wordt verwezen naar het project dat het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) zal starten om de kosten en baten van de energietransitie in beeld te brengen.

Voor de volledige beschouwing van de Raad van State op het concept-Klimaatplan en het bijbehorende nader rapport verwijs ik u naar de bijlagen.

Publieksconsultatie en buurlandenconsultatie

Over het concept-Klimaatplan en het INEK heeft conform de Klimaatwet en de governanceverordening een publieksconsultatie plaatsgevonden. In deze publieksconsultatie is specifiek uitvraag gedaan naar de aandachtspunten die van belang zijn bij de uitvoering van de maatregelen uit het concept-Klimaatplan en INEK. Ook is gevraagd naar aandachtspunten die spelen op de langere termijn ten behoeve van de Langetermijnstrategie.

De online publieksconsultatie heeft tussen 24 augustus en 4 oktober 2019 opengestaan op de website www.internetconsultatie.nl en is verder via een persbericht, sociale media en de Staatscourant onder de aandacht gebracht. Daarnaast is de consultatie onder de aandacht gebracht van bij het Klimaatakkoord betrokken partijen.

Het consultatieverslag (zie: www.internetconsultatie.nl) dat naar aanleiding hiervan is opgesteld, geeft een samenvatting van de ontvangen reacties en geeft aan wat hiermee is gebeurd.

Voor het INEK heeft, naast bovengenoemde publieksconsultatie, een buurlandenconsultatie plaatsgevonden waarbij zo'n 20 Europese landen vertegenwoordigd waren. Afstemming heeft verder plaatsgevonden in onder andere Pentalateraal verband¹ en de Noordzee Energie Samenwerking.

Wetgevingskalender

In het debat over het Klimaatakkoord van 3 juli jl. heb ik de Tweede Kamer toegezegd om met Prinsjesdag een overzicht te sturen van wetgeving die op korte termijn naar de Kamer komt, en u aan het einde van het jaar een wetgevingskalender voor het Klimaatakkoord te sturen. Conform mijn toezegging stuur ik u hierbij de wetgevingskalender als bijlage bij het concept-Klimaatplan. Deze kalender bevat alle bepalende wet- en regelgeving nu duidelijk is dat deze moet worden aangepast om uitvoering te geven aan het Klimaatakkoord. De kalender is een uitwerking van het wetgevingsoverzicht dat ik op 17 september jl. aan de Tweede Kamer heb aangeboden. In dit overzicht zijn de bepalende wetswijzigingen en wijzigingen in regelgeving opgenomen die naar verwachting binnen de huidige kabinetsperiode naar uw Kamer worden gestuurd.

Eric Wiebes
Minister van Economische Zaken en Klimaat

¹ Dit betreft de Benelux-landen, Duitsland, Frankrijk, Oostenrijk en Zwitserland (als waarnemer).